

คู่มือสำหรับประชาชน

ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก

ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์

เว็บไซต์ www.buriramcity.go.th

ปีที่พิมพ์ : 2558

คำนำ

โดยปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐมีกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตจำนวนมาก กำหนดให้การประกอบกิจการของประชาชนต้องผ่านการอนุญาต อนุมัติ การออกใบอนุญาต การขึ้นทะเบียน และการแจ้งในการขออนุญาตดำเนินการต่างๆ กับหน่วยงานของรัฐไม่ว่าแห่งเดียว หรือหลายแห่ง อีกทั้งกฎหมายบางฉบับไม่ได้กำหนดระยะเวลา เอกสารและหลักฐานที่จำเป็น รวมถึงขั้นตอนในการพิจารณาไว้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดความคลุมเครือไม่ชัดเจน อันเป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนอย่างมากและเป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศในเวทีการค้าโลก

ดังนั้น เพื่อให้มีกฎหมายกลางที่มีหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย เอกสารหรือหลักฐานที่ใช้ประกอบคำขอ สถานที่ให้บริการ ค่าธรรมเนียม อีกทั้งเป็นการลดต้นทุนของประชาชน และเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการของภาครัฐ สร้างให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ ลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่เปิดเผยขั้นตอน ระยะเวลาให้ประชาชนทราบที่ชัดเจน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เป็นกฎหมายบังคับใช้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มารับบริการโดยตรงหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่มาใช้บริการจากหน่วยงานภาครัฐ ประกอบพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายกำหนดให้การกระทำใดจะต้องได้รับอนุญาต ผู้อนุญาตจะต้องจัดทำ “คู่มือสำหรับประชาชน” โดยสามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ www.buriramcity.go.th

ด้วยเหตุนี้ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จึงแต่งตั้งคณะทำงานประกอบด้วย คณะผู้บริหาร และพนักงานเทศบาลของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เพื่อเป็นแนวทางในการติดต่อขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือสำหรับประชาชนเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนผู้มารับบริการโดยตรงหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่มาใช้บริการจากหน่วยงานภาครัฐ หรือผู้อ่าน ตลอดจนจะสนองตอบต่อความต้องการ และสร้างความพึงพอใจแก่ประชาชนสืบต่อไป

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์
กรกฎาคม 2558

สารบัญ

	หน้า
การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน	
● ที่มา/ความเป็นมา	1
● วัตถุประสงค์	2
● คำจำกัดความ	2
● แนวคิด/หลักการ	3
● ความหมาย	3
● ขอบเขต	3
● เป้าหมาย	3
กระบวนการที่ให้บริการ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ (รวม 52 กระบวนการ)	
สำนักปลัดเทศบาล (จำนวน 11 กระบวนการ)	
งานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน	
● การรับแจ้งการเกิด	4
● การรับแจ้งการเกิดเกินกำหนดอายุไม่เกิน 7 ปี	11
● การรับแจ้งการเกิดเกินกำหนดอายุ 7 ปีขึ้นไป	18
● การรับแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทาง	25
● การรับแจ้งการย้ายเข้า	33
● การรับแจ้งการย้ายออก	41
● การรับแจ้งการตาย	49
● งานบัตรประจำตัวประชาชน (ขอมีบัตร กรณีเด็กอายุ 7 ปีบริบูรณ์)	57
● งานบัตรประจำตัวประชาชน (ขอมีบัตรใหม่ กรณีบัตรหาย บัตรถูกทำลาย)	61
● งานบัตรประจำตัวประชาชน (ขอเปลี่ยนบัตร กรณีบัตรชำรุดในสาระสำคัญ)	66
● การขอเลขหมายประจำบ้าน	70
กองคลัง (จำนวน 7 กระบวนการ)	
● การชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน	76
● การชำระภาษีบำรุงท้องที่	82
● การชำระภาษีป้าย	86
● การจดทะเบียนพาณิชย์	91
● การขออนุญาตทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง	102
● การให้เช่าอาคารพาณิชย์	110
● การให้เช่าล้อคตลาด	116

สารบัญ

หน้า

คู่มือสำหรับประชาชน

กองช่าง (จำนวน 11 กระบวนงาน)

- การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร 121
- การขอเลขที่บ้าน 134
- การขอหนังสือรับรองสิ่งปลูกสร้าง 139
- การขอใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร 144
- การขออนุญาตกองหินกองทราย 150
- การขออนุญาตโอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร เคลื่อนย้ายอาคาร หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร 156
- การขออนุญาตต่อใบอนุญาต 162
- การขออนุญาตติดตั้งก่อสร้างป้าย 167
- การขออนุญาตเปลี่ยนการใช้อาคาร 172
- การขอต่ออายุใบอนุญาตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 179
- การขออนุญาตติดตั้งเครื่องเล่น 187

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (จำนวน 14 กระบวนงาน)

- การขอใบอนุญาตประกอบกิจการรับทำการเก็บขนสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย 192
- การขอต่อใบอนุญาตประกอบกิจการรับทำการเก็บขนสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย 203
- การขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 215
- การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 234
- การขอใบอนุญาตจัดตั้งตลาด 252
- การขอต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งตลาด 261
- การขอใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารพื้นที่เกิน 200 ตารางเมตร 269
- การขอต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารพื้นที่เกิน 200 ตารางเมตร 277
- การขอใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ 285
- การขอต่ออายุใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ 293
- การขอหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร 301

สารบัญ

	หน้า
คู่มือสำหรับประชาชน	
● การขอใบอนุญาตประกอบกิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ	310
● การขอต่อใบอนุญาตประกอบกิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ	319
● การขออนุญาตกระทำการโฆษณาด้วยการปิด ทิ้ง หรือโปรยแผ่นประกาศหรือใบปลิวในที่ สาธารณะ	328
กองสวัสดิการสังคม (จำนวน 3 กระบวนงาน)	
● รับยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	337
● รับยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยความพิการ	346
● รับยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์	335
กองวิชาการและแผนงาน (จำนวน 1 กระบวนงาน)	
● การขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามภารกิจศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	363
กองช่างสุขาภิบาล (จำนวน 1 กระบวนงาน)	
● งานกำจัดขยะมูลฝอย	369
กองการศึกษา (จำนวน 4 กระบวนงาน)	
● รับสมัครเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	374
● การรับนักเรียนเข้าเรียนระดับก่อนประถมศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	380
● การรับนักเรียนเข้าเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	386
● การรับนักเรียนเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	391
ภาคผนวก	
● ประกาศ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เรื่อง คู่มืองานบริการสำหรับประชาชน	397
● พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	400
● คณะทำงานผู้จัดทำ	408
● หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ	412

การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน

● ที่มาและความเป็นมา

สืบเนื่องจากในปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตจำนวนมาก กำหนดให้การประกอบกิจการของประชาชนต้องผ่านการอนุมัติการอนุญาต การออกใบอนุญาต การขึ้นทะเบียน และการแจ้ง ในการขออนุญาต ดำเนินการต่าง ๆ กับส่วนราชการแห่งเดียวหรือหลายแห่ง อีกทั้งกฎหมายบางฉบับไม่ได้กำหนดระยะเวลา เอกสารและหลักฐานที่จำเป็นรวมถึงขั้นตอนในการพิจารณาไว้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดความคลุมเครือไม่ชัดเจน อันเป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนอย่างมากและเป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศในเวทีการค้าโลก คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงได้ใช้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 43 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อ สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องเร่งด่วน

สภานิติบัญญัติแห่งชาติในการประชุม ครั้งที่ 25/2557 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2557 ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย นายกรัฐมนตรีได้นำร่าง พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย

ในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2558 และมีการ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2558 พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558 จะมีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ 21 กรกฎาคม 2558 เป็นต้นไป โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติไว้ในมาตรา 7 วรรคหนึ่ง กำหนดให้ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้ การกระทำใดจะต้องได้รับอนุญาต ผู้อนุญาตจะต้องจัดทำคู่มือ สำหรับประชาชน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอน และระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและ รายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ และจะกำหนดให้ยื่นคำขอผ่านทาง อิเล็กทรอนิกส์แทนการมายื่นคำขอด้วยตนเองก็ได้

มาตรา 7 วรรคสอง คู่มือสำหรับประชาชนตามวรรคหนึ่งให้ปิดประกาศไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ ยื่นคำขอและเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเมื่อประชาชนได้สำเนาคู่มือดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ จัดสำเนาให้โดยจะคิดค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณีก็ได้ในกรณีเช่นนั้น ให้ระบุค่าใช้จ่ายดังกล่าวไว้ในคู่มือสำหรับ ประชาชนด้วย

มาตรา 7 วรรคสาม กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตรวจสอบขั้นตอน และระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตที่กำหนดตามวรรคหนึ่งว่าเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและสั่งการให้ผู้อนุญาตดำเนินการแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็ว และ

มาตรา 17 ของพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ได้บัญญัติ “ให้ผู้อนุญาตจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตาม มาตรา 7 ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ประกาศเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2558)

● **วัตถุประสงค์ของคู่มือสำหรับประชาชน**

การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อให้มีคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
- 2) เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการติดต่อขอรับบริการของประชาชน โดยให้มีข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการ ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย เอกสารหรือหลักฐานที่ใช้ประกอบคำขอ สถานที่ให้บริการ
- 3) เพื่อลดต้นทุนในการมาติดต่อขอรับบริการของประชาชน
- 4) เพื่อยกระดับการพัฒนาการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- 5) เพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

● **“คำจำกัดความ” ของคู่มือสำหรับประชาชน**

“การบริการประชาชน” หมายถึง การดำเนินการให้บริการประชาชนของหน่วยงานของรัฐจนแล้วเสร็จตามคำขอ การยื่นคำขอนี้เป็นการยื่นคำขอตามที่มิใช่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดให้ผู้รับบริการต้องยื่นคำขอก่อนดำเนินการใด ได้แก่ การอนุญาต การออกใบอนุญาต การอนุมัติการจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตรและการให้อาชญาบัตร

“ผู้รับบริการ” หมายถึง ประชาชนผู้มารับบริการโดยตรงหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่มารับบริการจากหน่วยงานของรัฐ

“หน่วยงานของรัฐ” ประกอบด้วย ส่วนราชการ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานรูปแบบใหม่ ได้แก่

- 1) องค์การของรัฐที่เป็นอิสระ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เป็นต้น
- 2) กองทุนที่เป็นนิติบุคคล (เครื่องมือทางเศรษฐกิจของรัฐ)
- 3) หน่วยงานที่ใช้อำนาจรัฐหรือเป็นเครื่องมือของรัฐแต่ไม่เป็นองค์กรของรัฐ ได้แก่ สภาวิชาชีพ สถาบัน ภายใต้มูลนิธิซึ่งอยู่ในกำกับหรือเป็นเครื่องมือของส่วนราชการ นิติบุคคลเฉพาะกิจ

- **แนวคิด/หลักการ ในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน**

แนวคิดและหลักการของการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ได้นำหลักการของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาเป็นหลักการสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการลดต้นทุนของประชาชนและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการของหน่วย ภาครัฐ การสร้างให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ โดยการลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ เปิดเผยขั้นตอนระยะเวลาให้ประชาชนทราบ เพื่อเป้าหมายอันเป็นหัวใจสำคัญ คือ การอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

- **ความหมายของคู่มือสำหรับประชาชน**

เป็นคู่มือที่แสดงให้เห็นประชาชนรับทราบข้อมูลในการติดต่อขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐว่ามีหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน ระยะเวลา เอกสารและหลักฐานที่จำเป็นอย่างไร เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

- **ขอบเขตของคู่มือสำหรับประชาชน**

หน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กำหนดให้ประชาชนต้องขออนุญาต จดทะเบียน ขึ้นทะเบียน หรือแจ้งก่อนจะดำเนินการใด ๆ ต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน

- **เป้าหมายของคู่มือสำหรับประชาชน**

หน่วยงานของรัฐที่มีงานบริการประชาชนที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กำหนดให้ประชาชนต้องมายื่นคำขออนุญาตก่อนดำเนินการใดได้มีการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนและนำไปใช้ในการให้บริการประชาชน เพื่อให้เกิดความชัดเจน ไม่สับสนในการติดต่อขอรับบริการของประชาชน